

چالش‌های اقتصادی قرن ۲۱
(در ایران و جهان)

دکتر حسن نفیسی

سرشناسه	: نفیسی، حسن، ۱۳۴۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: چالش های اقتصادی قرن ۲۱ (در ایران و جهان) / حسن نفیسی.
مشخصات نشر	: تهران : به آفرین ، ۱۳۸۸ .
مشخصات ظاهری	: ۳۵۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۵۳۵۵-۰۱-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۳۴۹] - ۳۵۰.
موضوع	: تاریخ اقتصادی - ق ۲۰ م.
موضوع	: تاریخ اقتصادی - ق ۲۱ م.
موضوع	: جهانی شدن
موضوع	: تورم
موضوع	: ایران - اوضاع اقتصادی - قرن ۱۴
رده بندی کنگره	: ۱۳۸۸ ج ۲ / ۱۷۰۴ hc۵۴
رده بندی دیویی	: ۳۳۰/۹۰۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۸۰۶۸۸۳

نام کتاب : چالش های اقتصادی قرن ۲۱ (در ایران)

نویسنده : حسن نفیسی

ناشر : به آفرین

شمارگان : ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ : اول ۱۳۹۰

بهاه : ۹۹۵۰ تومان

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۵۳۵۵-۰۱-۷

مرکز بخش: خیابان دانشگاه - کوچه شهید قدیری - پلاک ۲۰ - طبقه همکف تلفن: ۶۶۴۶۰۱۰۳

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
۷	پیشگفتار ناشر
۱۱	مقدمه مؤلف
۱۵	بخش خصوصی و چالش‌های جهانی شدن
۹۹	تحولات اقتصادی ایران
۲۱۳	اقتصاد تورمی، تورم اقتصاد!
۳۴۹	منابع و مآخذ

پیشگفتار ناشر

نگاهی به آمار کتاب‌های منتشر شده در طول نیم قرن گذشته نشان می‌دهد که در بخش تحقیقات و مطالعات اقتصادی تعداد عناوین کتب منتشر شده کمترین را نشان می‌دهند و بیشتر ناشرانی هم که اقدام به انتشار کتاب‌های اقتصادی کرده‌اند مؤسسات دولتی و دانشگاهی بوده‌اند که به کتاب‌های اقتصادی برای تدریس در دانشگاه و تحصیل دانشجویان رشته‌های اقتصادی نیاز داشته‌اند.

خوشبختانه در طول چند سال اخیر گویا نهضتی میان اقتصاد دانان و علمای اقتصاد برای رفع این نقیصه و کمبود برپا شده است و آمار انتشار کتاب‌های اقتصادی رو به افزایش گذاشته است.

نقصیه دیگر هم که در بازار این قبیل کتاب‌ها دیده می‌شود کمبود آثار و تألیفات نویسندگان ایرانی و علمای اقتصاد کشور عزیزمان بود، بطوری که معدود کتابهای منتشر شده هم عموماً ترجمه آثار اقتصادی خارجی بودند.

هم زمان با توجه دولت به امور اقتصادی و عزم حاکمیت به رفع مشکلات اقتصادی مزمن و کهنه، که بسیاری از آنها بجا مانده از حدود یکصد سال اقتصاد سنتی و غیر علمی گذشته است، علما و اندیشمندان اقتصادی هم با تجزیه و تحلیل مسایل و مشکلات اقتصادی کشور به یاری دولت شتافته اند.

در حال حاضر که مهن عزیز اسلامی ما در یک شرایط گذر از اقتصاد سنتی است و می‌کوشد اقتصاد کشور را در ردیف اقتصادهای مدرن و پیشرفته معاصر قرار دهد. (و مطابق با سند چشم انداز تا سال ۱۴۰۰ شمسی به پیشرفته ترین اقتصاد در منطقه خاور نزدیک و میانه تبدیل کند).

نیاز به تحقیقات، مطالعات و تألیفات اقتصادی بیش از پیش احساس می‌شود، و بجا ست اندیشمندان اقتصادی و صاحب نظران با عرضه آثار فکری و قلمی خود در صحنه اقتصادی کشور حضور فعال‌تری داشته باشند.

آقای دکتر حسن نفیسی از مدیران صنعتی و اجرایی و صاحب‌نظران اقتصادی کشور هستند که تا کنون آثار زیادی از ایشان در زمینه‌های گوناگون اقتصادی منتشر شده و مورد توجه اندیشمندان و صاحب‌نظران قرار گرفته و بعضی از آثار ایشان نظیر: «تاریخ کامل نفت» و «خطر هسته‌ای آمریکا برای صلح جهانی» بویژه در محافل دانشگاهی داخل و خارج از کشور با استقبال مواجه شده و نشریات معتبر به معرفی و نقد آنها پرداخته‌اند.

کتاب حاضر اثری تحقیقی و مستند است که به عنوان هفتمین اثر اقتصادی ایشان منتشر می‌گردد و امید است مورد توجه و استفاده فعالان بخش اقتصادی و دانش پژوهان و دانشجویان محترم در رشته‌های اقتصادی قرار گیرد.

انتشارات پانا

مقدمه مؤلف

ای نام تو بهترین سر آغاز

«یان کی مون» دبیر کل سازمان ملل متحد یک دیپلمات کره‌ای است که اقتصاد خواننده و در پست‌های اقتصادی دولت کره جنوبی و در مقام‌های اقتصادی سازمان‌های بین‌المللی نظیر صندوق توسعه سازمان ملل متحد خدمت کرده و بعداً به خدمات سیاسی در وزارت امور خارجه کره روی آورده است.

«یان کی مون» در یکی از سخنرانی‌های خود (که در متن کتاب حاضر آورده شده است) می‌گوید:

اقیانوس‌های جهان با آن بزرگی و وسعت که - سطح کره زمین را پوشانده اند دارای حد و مرز هستند اما اقیانوس اقتصاد حد و مرزی ندارد و مسایل اقتصادی بسیار متنوع تر و پیچیده تر هستند!

اقتصاد جامعه بشری در طول میلیون‌ها سال از اقتصادهای ابتدایی و اقتصاد گاوآهن و کشاورزی و داد و ستدهای خرد و محدود که تنوع آن از تعداد انگشتان دست تجاوز نمی‌کرد، اکنون در قرن ۲۱ بجایی رسیده است که همه زندگی بشر در تمام ابعاد، تحت تأثیر اقتصاد قرار دارد و کلیه حوادث جهانی و رویدادهای سیاسی، اجتماعی و حتی فرهنگی و سایر زمینه‌ها هم تحت تأثیر اقتصاد هستند و هم بر اقتصاد اثر می‌گذارند!

در دنیای امروز رقابت سرسختانه و خشنی میان همه کشورها و ملت‌ها درگیر شده است و جملگی می‌کوشند در این رقابت اقتصادی تنگاتنگ سهم بیشتری را به خود اختصاص دهند.

هرکس در این مسابقه عقب بماند سهمی بجز «فقر» و «عقب ماندگی» نخواهد داشت.

کره زمین منابع محدودی دارد. این منابع پاسخگوی نیازهای جمعیت شدیداً رو به افزایش جهان نیست و با رشد تصاعدی جمعیت جهان (که متأسفانه موازی با گرم شدن کره زمین و کاهش منابع آب و زمین‌های قابل کشت شده است) درآینده نه چندان دور شاهد سونای فقر و گرسنگی و بیماری و مرگ ملت‌ها و کشورهایی خواهیم بود که نتوانسته اند در فرصت‌های موجود

مسایل اقتصادی خود را حل کنند و مسیر توسعه و رشد اقتصادی را برای خود هموار نمایند.

طی سه دهه گذشته در میهن عزیز اسلامی ما حرکت جهادی برای حل و فصل مسایل و مشکلات اقتصادی آغاز شده است و امید می رود با توجه به موقعیت‌های ویژه ای که در کشور عزیزمان وجود دارد، نظیر نیروی کار جوان، استعدادهای درخشان و ضریب بالای هوشی ایرانیان، منابع زیرزمینی و ثروت‌های طبیعی فراوان، موقعیت سوق الجیشی ویژه ایران، دسترسی به آب‌های آزاد جهان، قرار گرفتن در مسیر راه‌های ترانزیتی شرق و غرب و فاکتورهای مهم دیگر، هم‌الطوری که در سند چشم انداز پیش بینی شده است ایران به قدرت اول اقتصادی منطقه تبدیل شده و در ردیف کشورهای توسعه یافته و طراز اول دارای اقتصاد قوی قرار بگیرد.

در کنار نیازهایی که برای نیل به این مهم احساس می‌شود یک نیاز اصلی و اساسی وجود دارد که باید به آن توجه اساسی شود. این نیاز اساسی در واقع نیاز تثوریک و فکری است.

دانشمندان و علما و صاحب نظران اقتصادی بایستی با نگارش مقالات و تألیف کتب اقتصادی نیازهای دولتمردان و نیروهای

اجرائی را به پیش زمینه‌های فکری و تئوریک اقتصادی رفع نمایند.

اینجانب به سهم خود طی سالهای گذشته با توجه به ارتباط نزدیک با مسائل اقتصادی با نگارش مقالات مربوطه متعدد کوشیده‌ام سهمی ولو کوچک، در این رهگذر داشته باشم. امیدوارم اثر حاضر نیز مورد بررسی و توجه فعالان بخش اقتصادی و کارگزاران و مجریان امور اقتصادی و بویژه دانشجویان علوم اقتصادی که همواره مشوق اینجانب در ادامه تحقیقات و تألیفات اقتصادی بوده اند قرار بگیرد.

حسن نفیسی

تهران - آبانماه ۱۳۸۷